

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ АЛКЕЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

422870, С.Базарные Матаки,
ул. С.Крайнова, д.58

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ӘЛКИ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СОВЕТЫ**

422870, РТ Базарлы Матак авылы,
С. Крайнов ур., 58

Телефон: (84346) 20-0-26, 21-0-48, факс: (84346) 21-7-57. E-mail: alkay@tatar.ru, сайт: alkeevskiy.tatarstan.ru.

РЕШЕНИЕ

КАРАР

Базарлы Матак авылы

2022 елның 18 ноябре

134№

Әлки муниципаль районында өч һәм аннан күбрәк баласы булган гражданның жир кишәрлекләрен милеккә бушлай бирү (тапшыру) турында нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Советының 2016 елның 19 апрелдәге «Татарстан Республикасы Жир кодексының 321 статьясы нигезендә жир кишәрлекләрен түләүсез алуға хокукы булган гражданның исемлекләрен әзерләү тәртибен раслау турында» 29 номерлы карарына Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы прокуратурасы протестын карап, Татарстан Республикасы Жир кодексы, 2022.25.07 нән 45-ЗРТ № Татарстан Республикасы законы нигезендә Әлки муниципаль районы Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Әлки муниципаль районында өч һәм аннан күбрәк баласы булган гражданның жир кишәрлекләрен милеккә бушлай бирү (тапшыру) турында нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

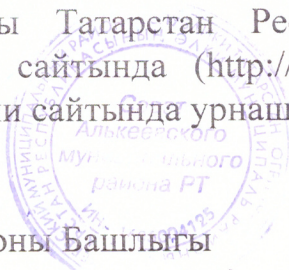
Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Советының 2016 елның 19 апрелдәге «Татарстан Республикасы Жир кодексының 321 статьясы нигезендә жир кишәрлекләрен түләүсез алуға хокукы булган гражданның исемлекләрен әзерләү тәртибен раслау турында» 29 номерлы карарын;

- Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Советының 2017 елның 15 декабрдәге 129 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында;

- Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Советының 2018 елның 17 декабрдәге 203 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында;

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының рәсми сайтында (<http://alkeevskiy.tatarstan.ru>), хокукый мәгълүматның рәсми сайтында урнаштырырга.

Совет Рәисе,
Әлки муниципаль районы Башлыгы

А. Ф. Никошин

**Әлки муниципаль районында өч һәм аннан күбрәк баласы
булган гражданнырга жир кишәрлекләрен милеккә бушлай
бирү (тапшыру) турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасының "Әлки муниципаль районы" муниципаль берәмлеге территориясендә Законны гамәлгә ашыру максатыннан эшләнде.

2. Муниципаль милектәге жирләрдән, шулай ук дәүләт милке чикләnmәгән жирләрдән жир кишәрлекләре Татарстан Республикасы территориясендә даими яшәүче, жир кишәрлеген милеккә бирү турында гариза бирелгән датага унсигез яшькә житмәгән өч һәм аннан күбрәк баласы, шул исәптән үги улы, үги кызы, шулай ук уллыкка (кызлыкка) алынган һәм тәрбиягә алынган (аларга карата опека һәм попечительлек вакыты чикләnmәгән яки алар балигы булганчыга кадәр гамәлгә ашырыла) гражданнырга бушлай бирелә (тапшырыла):

- әгәр мондый гражданныр жир кишәрлеген бирү турында гариза бирелгән көнгә кадәрге биш ел дәвамында Татарстан Республикасы территориясендә даими яшәсә һәм социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган 0,06 гектардан 0,20 гектарга кадәр мәйданда торак урыннарга мохтажлар буларак исәптә торса, шәхси торак төзелешен гамәлгә ашыру, шәхси ярдәмче хужалык алып бару, бакчачылык яисә яшелчәчелек өчен объектлар урнаштыру урыннарын сатуларсыз һәм алдан килештермичә;

- федераль закон нигезендә мондый жир кишәрлеге шәхси милеккә бирелә алмаган очраклардан тыш, элек бирелгән жир участкалары күләмендә, ләкин 0,20 гектардан артмаган элек бирелгән жир кишәрлегендә үз милкендә булган урнашкан торак йорты булган.

Өч һәм аннан да күбрәк баласы булган гражданнырның күпбалалы гаиләсе дигәндә үз составында үзара никахта торучы яисә тормаучы, ләкин бергә яшәүче ата-ана (уллыкка алуучылар, опекуннар, попечительләр), яки бер ата-ана (уллыкка алуучы, опекун, попечитель) һәм шулай ук жир кишәрлеген милеккә бирү (тапшыру) турында гариза бирелгән датага унсигез яшькә житмәгән өч һәм аннан күбрәк баласы, шул исәптән үги улы, үги кызы, шулай ук уллыкка (кызлыкка) алынган һәм тәрбиягә алынган (аларга карата опека һәм попечительлек вакыты чикләnmәгән яки алар балигы булганчыга кадәр гамәлгә ашырыла) гражданныр санала;

Шул ук вакытта күпбалалы гаилә составына кимендә өч уртак баласы булган очракта никахта тормаучы ата-ана да керә. Чит ил гражданныры, гражданнылыгы булмаган затлар, шулай ук әлеге пунктта каралган нигезләрдә жир кишәрлеген бирү (тапшыру) хокукын гамәлгә ашырган

гражданнар күпбалалы гаилә составына кертелми.

Өч һәм аннан да күбрәк баласы булган гражданнар, әгәр ата-анасы яки ата-ананың берсе булса да Татарстан Республикасы территориясендә жир кишәрлеге бирү турында гариза бирү көненә кадәр биш ел яшәсә, Татарстан Республикасы территориясендә даими яшәү таләбе буенча әлеге пунктның икенче абзацында каралган таләпкә туры килә дип санала.

3. Жир кишәрлекләре гражданнарга һәм балаларга тигез өлешләрдә гомуми өлеш милкендә бирелә.

4. Гражданнар шәхси торак төзелеше, шәхси ярдәмче хужалык алып бару, бакчачылык, яшелчәчелек алып бару яки мондый гражданнар милкендә булган торак йорт урнашкан жир кишәрлекләрен аларга тапшыру хокукын бер тапкыр гамәлгә ашыра ала.

5. Жир кишәрлекләрен гражданнарның милкенә бирү турында карар кабул иткәндә гражданнар гариза биргәннән соң ата-ана хокукларыннан мәхрүм ителгән, уллыкка алу юкка чыгарылган, опека яки попечительлек туктатылган балалар исәпкә алынмый.

6. Жир кишәрлекләрен бирү жирләрдән файдалану һәм төзелеш, жир төзелеше, шәһәр төзелеше һәм проект документлары кагыйдәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Әлки муниципаль районы территориясендә даими яшәүче 2 п. п. күрсәтелгән максатлар өчен жир кишәрлекләре бирү белән кызыксынган гражданнарга жир кишәрлекләре тиешле муниципаль район чикләрендә бирелә;

8. Жир кишәрлеге кадастр исәбенә куелган, жир кишәрлеге чикләре билгеләнгән һәм билгеләнгән тәртиптә расланган очракта гына гражданга торак йорт төзү өчен жир кишәрлеген түләүсез бирү турында Карар кабул ителергә мөмкин.

2. Гаризалар кабул итү, карау һәм карарлар кабул итү тәртибе

1. Шәхси торак төзелеше, дача төзелеше, шәхси ярдәмче хужалык алып бару, бакчачылык яки яшелчәчелек өчен жир кишәрлекләре бирү белән кызыксынган гражданнар, жирле үзидарәнең вәкаләтле органына жир кишәрлеге бирү турында гариза белән мөрәжәгать итәләр.

2. Шәхси торак төзелешен гамәлгә ашыру, шәхси ярдәмче хужалык (йорт янындагы жир кишәрлеге), бакчачылык яисә яшелчәчелек алып бару өчен жир кишәрлеге алу хокукына ия гражданнар исемлекләренә кертү турында карар кабул итү өчен мөрәжәгать итүче гариза биргәннән 14 көннән дә соңга калмыйча түбәндәге документлар тапшыра:

1) мөрәжәгать итүченең паспорты;

2) икенче ата-ана паспорты (әгәр ата-аналар никахта яки никахта тормаган, әмма бергә яшәгән очракта);

3) балаларның туу турында таныклыгы, шулай ук үндүрт яшькә житкән балаларның паспорты;

4) баланы уллыкка алуны билгеләү турындагы суд карары (баланың туу турындагы таныклыгында ата-ана буларак язылган очраклардан тыш);

5) опекун яисә попечитель билгеләү турында опека һәм попечительлек органы акты (опека яисә попечительлек билгеләнгән очракта);

6) опека яисә попечительлекне гамәлгә ашыру турында шартнамә (киләшү буенча опека яисә попечительлек гамәлгә ашырылган очракта);

7) никахлашу турында таныклык (ата-ана никахта торса);

8) мөрәжәгать итүченең социаль наем шартнамәсе буенча бирелә торган торак урынына мохтаж буларак исәптә торуын раслый торган документ;

9) жир кишәрлеге бирү турында гариза биргән көнгә кадәрге биш ел дәвамында мөрәжәгать итүченең Татарстан Республикасы территориясендә даими яшәү фактын билгеләү турында суд карары (мөрәжәгать итүченең паспортында жир кишәрлеге бирү турында гариза биргән көнгә кадәрге биш ел дәвамында аның яшәү урыны буенча теркәлүе турында тамга булмаган очракта).

Әлеге пунктның 8 пунктчасында күрсәтелгән документ, әгәр мөрәжәгать итүче аны үз инициативасы белән тапшырмаган булса, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан мөстәкыйль соратып алына.

3. Гариза кәргән көннән алып 30 көн эчендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы мөрәжәгать итүчене шәхси торак төзелешен гамәлгә ашыру, шәхси ярдәмче хужалык алып бару (жир кишәрлеге), бакчачылык яисә яшелчәчелек (алга таба - исемлекләр) өчен жир кишәрлеге алу хокукына ия гражданның исемлегенә кертү турында карар кабул итә һәм мөрәжәгать итүчегә уникаль хисап номеры билгели.

Исемлекләргә төзү һәм алып бару жир кишәрлекләрен бирү максатларына туры китереп, жирле үзидарә органы тарафыннан аерым башкарыла. Гражданның чиратлылыгы гариза бирү датасы һәм вакыты буенча билгеләнә. Гражданның уникаль исәпкә алу номерлары исемлеге, чиратлылыгын күрсәтеп, “Интернет” челтәрендәге муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырыла һәм гражданның исемлеккә кертү һәм аларга жир кишәрлекләргә бирү сәбәпле яңартылырга тиеш.

4. Мөрәжәгать итүче әлеге статьяның 2 пунктында каралган документлар тапшырмаган яки мөрәжәгать итүче яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан тапшырылган документлар мөрәжәгать итүченең шәхси торак төзелешен гамәлгә ашыру, шәхси ярдәмче хужалык (йорт янындагы жир кишәрлеге), бакчачылык яисә яшелчәчелек алып бару өчен жир кишәрлеге алу хокукын расламаса,

вәкаләтле жирле үзидарә органы исемлеккә кертүдән баш тарту турында карар кабул итә.

Гражданның исемлеккә кертүдән баш тарту турында хәбәр жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан тиешле карар кабул ителгән көннән жиде көннән дә соңга калмыйча, тапшыру турында хәбәрнамә белән заказлы хат яки имза куйдырып хәбәрнамә тапшырыла.

5. Гражданның әлеге Нигезләмәнең 1 статьясындагы 2 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән максатлар өчен жир кишәрлекләргә бирү чират тәртибендә гамәлгә ашырыла.

6. Жирле үзидарә органнары жир кишәрлеген сайлау

процедурасын үткөрү урынын, датасын һәм вакытын билгели һәм күрсәтелгән процедурада чират һәм формалашкан жир кишәрлекләре саны нигезендә катнашу өчен гражданнарны билгели.

Жир кишәрлеген сайлау процедурасын үткөрү көненә кадәр 14 көннән дә соңга калмыйча, жирле үзидарә органы билгеләгән гражданнарга хәбәрнамә белән заказлы хат, телеграма яки имза куйдырып хәбәрнамә тапшыра.

Жир кишәрлеген гражданнар жир кишәрлекләре исемлегенен чираты нигезендә сайлый һәм мөрәжәгать итүче һәм вәкаләтле жирле үзидарә органы вәкиле тарафыннан имзалана торган акт белән рәсмиләштерелә.

7. Жир кишәрлеген бирү турында карар элге Нигезләмәнен 2 статьясындагы 5 пунктын да күрсәтелгән акт нигезендә, аңа имза салынганнан соң 14 көннән дә соңга калмыйча, жирле үзидарәнен вәкаләтле органы тарафыннан кабул ителә.

7.1. Идарә итү һәм эш йөртү вәкаләтләрен Татарстан Республикасы гамәлгә ашыра торган жир кишәрлеген бирү турындагы карар элге Нигезләмәнен 2 статьясындагы 5 пунктын да күрсәтелгән акт нигезендә аңа имза салынган вакыттан алып 30 көннән дә соңга калмыйча башкарма хакимиятнен вәкаләтле органы тарафыннан кабул ителә.

8. вәкаләтле жирле үзидарә органы элге Нигезләмәнен 1 статьясындагы 2 пунктын ың икенче абзацында күрсәтелгән максатлар өчен жир кишәрлекләре бирүдә кызыксынучы гражданнарны исемлекләрдән төшереп калдыру һәм аларга жир кишәрлеге бирүдән баш тарту турында тхбәндәге очрактарда карар кабул итә:

1) гражданнарга элге Нигезләмәнен 1 статьясындагы 2 пункты нигезендә дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлеген милеккә түләүсез бирү;

2) гражданнарның элге Нигезләмәнен 1 статьясындагы 2 пунктын да күрсәтелгән түбәндәге таләпләргә туры килмәве:

а) Россия Федерациясе гражданлыгы туктатылу;

б) Татарстан Республикасы чикләреннән читтә даими яшәү урынына китү;

в) ата-ана хокукыннан мәхрүм ителү, уллыкка алу гамәлдән чыгу, опека яки попечительлек туктатылу;

г) ата-ананың (ата-аналарның) законсыз гамәлләре (гамәл кылмаулары) нәтижәсендә бала (балалар) үлгәндә;

д) социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарда мохтажлар буларак исәптән төшерү;

3) гражданнар тарафыннан аларны исемлектән төшереп калдыру турында гариза керү;

4) жир кишәрлеген сайлау процедурасында гражданнарның жир кишәрлеген сайлаудан өч тапкыр баш тартуы, яисә жир кишәрлеген сайлау процедурасына гражданнарның өч тапкыр килмәве, яки жир кишәрлеген сайлау процедурасында гражданнарның жир кишәрлеген сайлаудан баш тарту һәм аларның жир кишәрлеген сайлау процедурасына килмәү очрактарының саны өч тапкырга тигез булу;

5) исемлеккә кертелгән гражданнарның документларында күрсәтелгән белешмәләренә туры килми торган һәм гражданнарның элге

Нигезлэмәнең 1 статьясындагы 2 пунктында билгелэнгән таләпләргә туры килмәве турында дәлилли торган белешмәләрне ачыклану.

Гражданнарға исемлектән төшереп калдыру һәм аларга жир кишәрлеге бирүдән баш тарту турында хәбәр итү, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан тиешле карар кабул ителгән көннән алып 7 көннән дә соңга калмыйча тапшыру турында хәбәрнамә белән заказлы хат яки имза куйдырып хәбәрнамә тапшырыла.

9. Үз милкендә булган торак йорт урнашкан жир кишәрлекләрен тапшырырга теләүче гражданнар жирле үзидарәнең вәкаләтле органына әлеге жир участогын тапшыру турында гариза белән мөрәжәгать итәләр. Гариза формасы вәкаләтле башкарма хакимият органы тарафыннан раслана.

Гариза, язма формада яки гомуми файдаланудагы мәгълүмати-телекоммуникация челтәрләрен кулланып жирле үзидарәнең вәкаләтле органына электрон документ формасында яки йә күпфункцияле үзәк аша бирелергә мөмкин.

10. Әлеге Кодексның 32 статьясындагы 3 пунктында күрсәтелгән гражданнар милкендәге торак йорт урнашкан жир кишәрлеген бирү турында карар кабул итү өчен әлеге статьяның 2 пунктының 1 - 7 бүлекләрендә каралган документлар белән бергә түбәндәге документлар кирәк:

1) тапшырыла торган жир кишәрлегендә урнашкан торак йортка Күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрыннан өзөмтә;

2) тапшырыла торган жир кишәрлегенә Күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрыннан өзөмтә;

3) торак йортка хокук билгеләүче документ (әгәр әлеге торак йортка милек хокукы Күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән булса);

4) жир кишәрлегенә хокук билгели торган документ (әгәр әлеге жир кишәрлегенә милек хокукы Күчемсез милекнең бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән булса);

Әлеге пунктның 1 һәм 2 пунктчаларында күрсәтелгән документлар, әгәр мөрәжәгать итүче аларны үз инициативасы белән тапшырмаган булса, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан мөстәкыйль рәвештә соратып алына.

11. Үз милкендә булган торак йорт урнашкан жир кишәрлекләрен тапшырырга теләүче гражданнар милкенә жир кишәрлекләрен түләүсез тапшыру, жирле үзидарә органына гариза биргәннән соң алты айдан да соңга калмыйча тапшырыла һәм әлеге орган карары белән рәсмиләштерелә.

Гражданнарға жир участогынбирүдән баш тарту турында хәбәр, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан тиешле карар кабул ителгән көннән соң 7 көннән дә соңга калмыйча, хәбәрнамә белән заказлы хат яки имза куйдырып хәбәрнамә тапшырыла.

12. Мөрәжәгать итүче әлеге Нигезлэмәнең 10 пунктында каралган документлар тапшырмаса яки мөрәжәгать итүче тарафыннан тапшырылган яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан алынган документлар мөрәжәгать итүченең жир кишәрлеген тапшыруга хокукын

расламаса, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы жир кишәрлеген тапшырудан баш тарту турында карар кабул итә.

13. Вәкаләтле башкарма хакимият органы үз милкенә жир кишәрлекләре бирелгән (тапшырылган) гражданнар реестрын алып бара.

14. Әлеге Нигезләмәнең 1 статьясындагы 2 пункттында күрсәтелгән гражданнарға жир участокларын милеккә бушлай бирү (тапшыру) турында мәгълүмат Социаль тәэмин итүнең бердәм дәүләт мәгълүмат системасында урнаштырыла. Күрсәтелгән мәгълүматны Социаль тәэмин итүнең бердәм дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру (алу) 1999 елның 17 июлендәге "Дәүләт социаль ярдәме турында" 178-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.